

Wat is constitutioneel eczeem

Inleiding

Constitutioneel eczeem is een niet-besmettelijke, chronische huidaandoening als gevolg van een ontstekingsreactie in de huid. Eczeem komt vaak voor als onderdeel van het atopiesyndroom, waarbij aanleg de belangrijkste factor is om dit te krijgen. Het atopiesyndroom staat voor een groep ziektes waarbij het afweersysteem een belangrijke rol speelt. Door een overdreven reactie van het lichaam op bepaalde onschuldige stoffen, allergenen, ontstaat een ontstekingsreactie in het lichaam. Die ontstekingsreactie kan zich uiten op verschillende plekken. In de huid presenteert het zich als eczeem. In de slijmvliezen van neus en ogen presenteert de ontstekingsreactie zich als hooikoorts, in de luchtwegen als astma en in de slijmvliezen van het maagdarmkanaal als voedselallergie. Vaak zie je dat binnen een familie bij meerdere personen eczeem, hooikoorts, astma en /of voedselallergie voorkomt. De relevantie van deze allergieën voor het eczeem is vooralsnog onduidelijk.

Eczeem is een chronische huidaandoening. Het gevolg is een ontsteking in de huid die deels te beïnvloeden is. Kenmerkend voor het eczeem is de ontstekingsreactie van de huid, zonder dat er een bacteriële infectie aanwezig is. Een bacteriële infectie kan soms echter in een later stadium wel voorkomen.

Hoe ontstaat constitutioneel eczeem

De precieze oorzaak van eczeem is niet bekend. Een combinatie van factoren speelt een rol bij het ontstaan van eczeem. De belangrijkste hierin is de aanleg zoals hiervoor al aangegeven. Naast deze aanleg kunnen soms allergenen een rol spelen, maar vooral ook niet-allergene stoffen.

Factoren die een rol kunnen spelen bij eczeem zijn:

- Erfelijkheid;
- Niet-allergene factoren
  - droge huid,
  - infectie,
  - psychische gesteldheid,
  - overige factoren;
- Allergenen (stoffen die een allergie kunnen veroorzaken).

Voorbeelden van contactallergenen zijn latex, nikkel, rubber en conserveermiddelen. Bij een contactallergie kan het vermijden van het contact met de allergenen een positieve invloed hebben op het eczeem. Voorbeelden van niet-allergene stoffen zijn water, zeep, wol en alcohol. Verder kunnen factoren als droge huid, droge lucht, warmte, fel zonlicht, transpiratie, de psychische gesteldheid en de algehele conditie van invloed zijn op het eczeem. Zo kunnen bijvoorbeeld spanningen of stress het eczeem verergeren.

Verschijnselen van constitutioneel eczeem

Zowel de plaats waar constitutioneel eczeem op het lichaam voorkomt, als de verschijningsvorm zijn afhankelijk van de leeftijd van de persoon en het stadium waarin het eczeem verkeert.

Op babyleeftijd is het eczeem vaak over het hele lichaam aanwezig, terwijl vanaf de leeftijd van een jaar tot ongeveer veertien jaar het eczeem meer in de elleboogholten/knieholten, polsen en enkels aanwezig is. Vanaf de leeftijd van veertien jaar presenteert het zich vaak als chronisch terugkerend eczeem met periodes van rust en verergeringen.

Eczeem kan grofweg in twee fasen worden onderverdeeld: acuut en chronisch. Bij een **acute** eczeemaanval is de huid rood en gezwollen en voelt warm aan. U heeft het gevoel 'in brand' te staan. Bobbeltjes en met vocht gevulde blaasjes verschijnen op de huid. Sommige blaasjes zijn open en scheiden vocht af, het zogenaamde 'natten'. Een acute aanval duurt enkele dagen tot enkele weken. Daarna drogen de blaasjes in tot korstjes, de huid is droog en gaat schilferen en wordt minder rood.

Bij een **chronische** fase van eczeem neemt de roodheid af, de schilfering toe en is de huid wat dikker. De huidlijnen worden grover dan normaal. In de stugge en/of droge huid kunnen kloven ontstaan. De verschijnselen van chronische en acute fasen van eczeem kunnen na elkaar maar ook tegelijkertijd voorkomen. Daarnaast kent eczeem een wisselend verloop, met betere en slechtere perioden. Een van de belangrijkste klachten van eczeem is (soms hevige) jeuk. Door wrijven en krabben neemt de jeuk toe. Veel krabben leidt vaak tot wonden. Zo ontstaat er gemakkelijk een vicieuze cirkel. Jeuk kan uw dagelijkse leven ingrijpend beïnvloeden. Meer hierover leest u in de folder 'Omgaan met eczeem en jeuk'.

Diagnostiek

Het stellen van de diagnose eczeem kan gebeuren aan de hand van:

- **Anamnese (het in kaart brengen van de ziektegeschiedenis)**
de arts vraagt onder andere hoelang u de klachten heeft, welke verschijnselen er optreden of eczeem in de familie voorkomt en welke factoren van invloed zijn op het eczeem.
- **Lichamelijk onderzoek**
bij dit onderzoek let de arts onder meer op de plekken waar het eczeem zit, de uitgebreidheid, of de plekken nattend zijn, roodheid, schilfering, verdikking van de huid, vergroving van de huidlijnen, wondjes die meestal op krabben wijzen en of de huid droog is.

- **Aanvullend onderzoek**

het is lang niet altijd nodig om deze onderzoeken te verrichten, de diagnose wordt in het algemeen op basis van de anamnese in het lichamelijk onderzoek gesteld. Toch kan aanvullend onderzoek in sommige gevallen nuttig zijn. De meest verrichte onderzoeken bij eczeem zijn allergieonderzoeken, huidbiopt en huidkweken.

Andere vormen van eczeem

Naast constitutioneel eczeem, zijn er nog andere vormen van eczeem. Deze verschillende vormen kunnen op elkaar lijken en soms zijn er een aantal vormen tegelijk aanwezig. Uw arts informeert u over welke vorm(en) van eczeem u heeft.

Telefoonnummers en adressen

Polikliniek dermatologen

Locatie Deurne

T: 0493 – 32 89 18

Locatie Helmond

T: 0492 – 59 59 58

Locatie Helmond

Wesselmanlaan 25

5707 HA Helmond

T: 0492 – 59 55 55

Locatie Deurne

Dunantweg 16

5751 CB Deurne

T: 0493 – 32 88 88

Locatie Gemert

Julianastraat 2

5421 DB Gemert

T: 0492 – 59 55 55

